

Indonesië 1994 deel 1

Intro

Wij ontmoeten Bob op het strand bij één van onze vakanties in Spanje in Tarragona. Hij vertelt mij dat hij binnenkort wordt uitgezonden naar Indonesië als militair attaché bij de Nederlandse Ambassade in Jakarta. Hij nodigt ons uit om ook te komen wanneer hij eenmaal gesetteld is. Mijn hart ging open om na zoveel jaar eindelijk mijn geliefd Moederland te durven te bezoeken, gevoelens die ik altijd ben blijven koesteren. Waarom niet eigenlijk nu de gelegenheid zich voordoet? Ik zit in een spagaat, durven terug te gaan na alles wat er gebeurd is in het laatste jaar in Indonesië tijdens de Nieuw Guinea kwestie (1957).

Zoals gebruikelijk bereiden wij ons goed voor. Behalve Bob en Hanneke, krijg ik nog twee adressen mee in Indonesië waar wij eventueel terecht kunnen. Verder neem ik mijn album mee met foto's van toen vroeger. Ik heb heel een hele waslijst aan plaatsen om te bezoeken met als einddoel natuurlijk mijn geboorteplaats Soerabaya. In januari besluiten wij van het aanbod van Bob gebruiken te maken. Uiteindelijk vertrekken wij op 29 maart 1994. Patrick blijft thuis en ik doe mijn laatste wasje. Een kattenvriend en een hondenkenner zal voor onze hondjes zorgen. In het KLM vliegtuig hebben wij twee plaatsen aan het raam van een gedeelte van drie zitplaatsen. Ik ga met regelmaat naar het rookgedeelte en ontmoet daar gezellige personen. Gewapend met mijn album zoek ik personen op die ook naar Soerabaya gaan. Ik ben heel blij en vol verwachting om alles weer terug te zien. Het zal de eerste reis van Peter worden naar

mijn Moederland waar ik veel over verteld heb. Het bekort de tijd, want slapen kan ik nooit in een vliegtuig. Bob staat bij aankomst in Jakarta ons op te wachten met nog een personeelslid van de ambassade. Hij heet John en is ook een Indo. Hanneke, de vrouw van Bob, hun twee kinderen en familie van Hanneke zijn op vakantie in Pangandaran. Bob woont in een prachtig huis in een dure buurt en beschermde wijk in Jakarta. Ben ik het verschil vergeten tussen arm en rijk? Het grote huis met een verdieping heeft een binnentuin in de huiskamer en wanneer

het regent worden de schuifdeuren gesloten. Er is een djaga voor de nacht. Het verschil met ons huis is dat er een hoog afgesloten hek voor het huis staat waardoor geen inkijk vanaf de straatkant mogelijk is. Ik sleep de rotan ligstoel van de djaga uit de garage naar de voortuin. Ik wil wel weer van het warme weer genieten. In zijn woonomgeving zijn geen bekende geluiden te horen van venters. Die mogen niet komen in deze wijk, behalve groenten verkopers. Hoewel wij doodmoe zijn gaan we naar een groot winkelcentrum. De auto met chauffeur kunnen we naar willekeur gebruiken, in die zin, dat hij natuurlijk Bob moet brengen en afhalen van zijn werk. Peter eet tami (gebakken bami met groenten) en ik paksoi (groenten met wat vlees). We zijn niet gewend aan nieuwe gewoonten in Indonesië.

Uit de Mall komend zoeken wij op z'n Nederlands ons te pletter naar de auto met chauffeur en gaan uiteindelijk maar weer terug naar de ingang. Daar staat speciaal een vrouwtje bij een balie die de auto met chauffeur kan oproepen. Hij komt voorrijden zodat wij niet hoeven te sjouwen. Bob moet naderhand wel erg lachen om ons verhaal. Intussen heeft de kokkie het avondmaal bereid. 's Avonds

komt nog een andere Indo van de ambassade, hij heet Max, ons bezoeken. Hanneke belt en stelt voor elkaar te ontmoeten bij Bandoeng. We willen ook tante Rita en oom Herman opzoeken die in Bandoeng wonen. Wij noemen iedereen die wij niet kennen en geen familielid is gewoon tante en oom. Dat is een Indische gewoonte. Het komt dus goed uit. Deze plannen stellen wij even uit, want Bob stelt voor wat minder tempels te bekijken

in de tijd dat wij naar Djokja gaan, zodat wij meer tijd hebben voor Jakarta en omgeving. Ik ken Jakarta ook niet en het is een leuke afwisseling. Tijdens de afwezigheid van Bob praat ik met zijn twee bedienden, de kokkie en het binnenmeisje. Bob informeert voor vervoer naar Soerabaya en het adres dat wij genoteerd hebben staat goed bekend. Max kent een goedkoop en goed hotel in Djokja. Bob doet ook

moeite om via de ambassade het Jappenkamp in Ambarawa (= is nu een politieschool) toestemming te krijgen om foto's te maken.

Bob stelt voor een vliegtuig pakken naar Bandoeng, maar we kunnen hem overhalen om met de trein te gaan. Bob is heel verbaasd, want wanneer hij op reis gaat neemt hij het vliegtuig of de auto met chauffeur. Bob gaat met ons winkelen en wij gaan nu wat flappen

tappen en stappen in een Blue Bird taxi naar een supermarkt. Behalve het geld koop ik in de Jl. Soerabaya, de beroemde winkelstraat, met veel 'antiek' en aanverwante artikelen, twee wajangpoppen. Bij een oude grammofoon die steeds opgewonden moet worden en twee ouderwetse luidsprekers, blijf ik lang kijken.

De verkoper doet zijn uiterste best om een demonstratie te geven. Van al dat gedoe toch weer trek gekregen en opnieuw per taxi naar restaurant Tinoor voor saté Menado, ritja-ritja, sambal goreng boontjes, ons middagmaaltijd. Vanaf de Jl. Soerabaya met de Blue Bird naar station Gambir voor treinkaartjes naar Bandoeng.

Terwijl Bob in de rij staat bij het loket, kopen wij filmrolletjes voor opnamen van het Merdekaplein e.o. bij een stalletje een bos ramboetans , de nog groene bladeren aan de takken. Op de terugweg naar huis neemt de taxichauffeur een andere weg vanwege de vele files. Wij zien afwisselend via de beroemde hoofdstraten bankgebouwen en hotels. Dan slaat hij af bij een andere weg die via een kampong gaat. Bij het avondeten heeft de kokkie als toetje een schaal zuurzak gemaakt die wij gedrieën soldaat hebben gemaakt. Oh, hoe lang is het leden dat ik de Indonesische vruchten heb gegeten? Ik smul en moet toegeven dat ik gretig eet. De kokkie heeft plezier in mijn eetlust en als extra maakt ze djagung reboes. Daar zeg ik geen nee tegen. Het woord gulzig is hier op zijn plaats, want ik eet die alle 4 op. Peter en ik maken nog een avondwandeling. Wat zijn de avonden toch heerlijk in de tropen! Op straat bemerk ik dat ik mijn sigaretten vergeten ben en loop naar huis terug. Ik ontdek op tijd dat de kokkie gierend van het lachen de tafel afruimt vanwege de afgekloven maïskolven. We slenteren op de hoofdweg met langs de kant eet- en snoepstalletjes, verlicht door een carbidlamp. Ik koop een extra pakje sigaretten, just in case.

's Morgens ben ik om 7.00 uur opgestaan, want ik heb toch minder goed kunnen slapen. De kokkie maakt koffie toebroek en weer 4 maïskolven als ontbijt en ik lig heerlijk in de kerosi malas van de djaga. Bob is al

gambir

vroeg de deur uit en Peter slaapt nog. Ik hoor het gezang van de vogels en voel mij senang. Bob heeft nog een groene betet (kleine papegaai) en die lust ook rauwe maïs. Alles doet mij denken aan mijn jeugd, want ik had een witte

papagaai met een wit/gele kuif.

Bob is op tijd terug. Hij heeft ontbeten evenals Peter want de kokkie heeft nasi goreng gemaakt. We gaan opnieuw met een Blue Bird naar het station. De treinkaartjes laat Bob zien aan een kruier met rugnummer.

Na

wat getawar worden wij naar een speciale kamer gedirigeerd met onze bagage. Hij snelt weer weg voor andere klanten. Door de kruier worden wij even later opgehaald. Hij weet exact onze zitplaatsen en onze bagage wordt netjes in de bagageruimte boven ons hoofd geplaatst. Bij de ingang van de wagon staat een stewardess. Wij kijken onze ogen uit naar het prachtige landschap. Tussentijds krijgen wij van de stewardess een menukaart. Wij maken een keuze en even later worden wij keurig bediend door de stewardess en een steward die op een dienblad de gerechten draagt. Er zijn zelfs eau de cologne zakdoekjes bij. De rekening voor drie porties, nasi rames en drinken zijn wij 10.000,00 rupia kwijt, belachelijk laag dus. Ik zie weer mooie bergen, rijstvelden die door boeren met karbouw worden omgeploegd en scheefstaande kamponghuisjes. Bij een enkele stop op een station leuren venters met plaatselijke lekkernijen maar blijven lachen, ook al kopen wij niets en maken over en weer grapjes met elkaar.

Tot onze verrassing staan oom Herman en tante Rita om ons te verwelkomen op het station in Bandoeng. In overleg met Bob gaan tante Rita en oom Herman mee naar het hotel waar inmiddels Hanneke en familie logeert. Na een hartelijke begroeting wordt er natuurlijk weer gegeten. Oom Herman vertelt na het middageten 's avonds weer terug te komen naar het hotel van

Bob en Hanneke om e.e.a. voor onze reis verder te bespreken en gezamenlijk de volgende dag wat van de omgeving te verkennen. Zijn voorstel wordt met enthousiasme aangenomen. Uiteraard zijn wij er ook bij, want na zo'n lange tijd elkaar weer te zien valt er veel nagepraat te worden. Wij gaan met oom Herman en tante Rita naar ons nieuwe onderkomen.

Als logement krijgen wij het huis van de vader van oom Herman en wij eten in één van de duurste restaurants van Bandoeng, Flamboyant geheten. Aparte bedienden helpen met het parkeren van de wagen en onder een paraplu komen we droog over. Het regent vooral in de avonden in Bandoeng. Het is jammer, want er valt dan weinig te zien van de omgeving. Wij rijden naar het huis van de vader van oom Herman. Tante Rita

wordt eerder afgezet nadat eerst onderweg bij een winkel wordt gestopt voor zoete Martabak (heet Banka). Wij maken kennis met de vader van oom Herman die iedere dag met hem meegaat naar zijn winkel. Oom Herman heeft namelijk een toko met fietsonderdelen. Tijdens het rijden vertelt oom Herman dat sommige plaatsen zoals Garut en omgeving vanwege de drukte na Lebaran en de vele files geen haalbare kaart is. Het huis van zijn vader is nog groter dan die van Bob en heeft verschillende slaapkamers. Ons grote bed heeft 2 kussens en een goeling. De beide mandikamers zijn verschillend. Bij de een kan je naast een mandibak ook met warm water douchen en heeft een normaal toilet. De andere heeft alleen een mandibak en hurktoilet. Wanneer de oude heer zich heeft teruggetrokken, heb ik aan de bedienden gevraagd de bedden te verschonen. Als ik ergens op gesteld ben is het wel om tussen frisse lakens te slapen. Ik geef aan alle bediendes, geld. Het huis is ook voorzien van een hoog hek en de toegang wordt met verschillende sloten en kettingen dichtgemaakt.

Tante Rita komt morgen tussen 8.00 uur en 9.00 uur naar ons toe. Dan begint het uitje met Bob, hun twee dochters en familie en uiteraard ook oom Herman die zich opwerpt als gids.

Wordt vervolgd.
Mila Boom-Schenkhuizen

